

ADVIES
VAN 3 JUNI 2019
OVER DE STARTNOTA GEWESTELIJK RUP
VALLEI VAN DE KLEINE NETE EN AA VAN KASTERLEE TOT GROBBENDONK

INHOUD

I.	SITUERING	1
II.	ALGEMENE BEOORDELING	2
III.	DOELSTELLINGEN RUP	2
IV.	RUIMTELIJK PLANPROCES.....	2
V.	FLANKERENDE MAATREGELEN.....	3

I. SITUERING

1. SARO ontving op 26 april 2019 een adviesvraag van minister Koen Van den Heuvel over de startnota en de procesnota bij het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Vallei van de Kleine Nete en Aa van Kasterlee tot Grobbendonk’.¹ Met voorliggend advies, goedgekeurd door de raad op 3 juni 2019 komt de raad tegemoet aan de vooropgestelde adviestermin van 60 dagen.
2. De doelstellingen van voorliggend gewestelijk RUP zijn zeer divers met name:²
 - het vrijwaren van de ruimtelijk-functioneel samenhangende en goed gestructureerde landbouwgebieden langs de Kleine Nete in Kasterlee en Geel en ten oosten van Herentals voor grondgebonden landbouw;
 - het behoud en de versterking van het gevarieerde, halfopen valleilandschap van de vallei van de Aa stroomopwaarts Vorselaar met ruimte voor waterberging, landbouw en natuur;
 - het vrijwaren van het bouwvrij karakter en de natuurlijke waterbergingscapaciteit van de van nature overstroombare valleien van de Kleine Nete en Aa;
 - het versterken van de natuurlijke structuur en het voorzien van ruimte voor natuurontwikkeling om de Europese natuurdoelen te realiseren voor de Natura 2000-gebieden in de vallei van de Kleine Nete en Aa;
 - het vrijwaren van landschappelijk waardevolle gebieden en erfgoedwaarden in de vallei van de Kleine Nete en Aa;
 - het behoud en versterken van ecologische en landschappelijke waarden verweven met landbouw in het kleinschalige mozaïeklandschap ten zuiden van de Zegge;
 - het vrijwaren van een openruimteverbinding tussen Herentals en Olen voor land- en tuinbouw en het creëren van ruimte voor behoud en uitbreiding van de bestaande bosstructuur in deze openruimteverbinding;
 - het afstemmen van de ontwikkelingsperspectieven van een aantal toeristisch-recreatieve en openbare nutsvoorzieningen op de randvoorwaarden en doelstellingen vanuit de natuurlijke en agrarische structuur.

Het plan zal daarvoor de noodzakelijke bestemmingswijzigingen op perceelsniveau doorvoeren

¹ <https://www.vlaanderen.be/nbwa-news-message-document/document/0901355780273976>

² Startnota pag.7

II. ALGEMENE BEOORDELING

3. SARO formuleert volgende strategische bemerkingen bij de startnota en de procesnota voor het gewestelijk RUP 'Vallei van de Kleine Nete en Aa van Kasterlee tot Grobbendonk':
 - a. De raad ondersteunt de diverse doelstellingen van voorliggend gewestelijk RUP (zie deel III van dit advies).
 - b. De raad ondersteunt de kwaliteit van het opgestarte planningsproces (deel IV).
 - c. De raad vraagt de uitwerking en operationalisering van volwaardige flankerende maatregelen voor de betrokken landbouwers (deel V).

III. DOELSTELLINGEN RUP

4. Ruime plandoelstellingen. De raad ondersteunt de ruime plandoelstellingen van voorliggend gewestelijk RUP. Het plan geeft uitvoering aan de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen m.b.t. de afbakening van de gebieden van de natuurlijk en agrarische structuur en de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor de regio Neteland.

Het plan geeft tevens invulling aan de doelstelling van het onroerenderfgoedbeleid door het aanduiden van erfgoedlandschappen voor volgende vastgestelde landschapsatlasrelicten: De Zegge (MB 1 november 2011) en het samenvloeiingsgebied van de Kleine Nete en de Aa met de westelijke uitlopers van de Kempische Heuvelrug' (Herentals, Grobbendonk, Vorselaar) (MB 10 mei 2012).

Ook de doelstellingen inzake het natuurbeleid worden meegenomen door a) het herbestemmen van gebieden naar natuur- of bosgebied i.f.v. de realisatie van de Natura 2000-instandhoudingsdoelstellingen voor een aantal deelgebieden van speciale beschermingszones en b) het herbestemmen van ecologisch of maatschappelijk waardevolle bossen of natuurgebieden in niet-groene herbestedingen door deze te herbestemmen naar natuur- of bosgebied.

En ten slotte geeft het plan ook uitvoering aan de beslissingen van de Vlaamse Regering over de herbesteding van zgn. 'signaalgebieden', zijnde overstromingsgevoelige gebieden waarvan de bestemming gewijzigd moet worden om ze als openruimtegebied te vrijwaren. Ook de doelstellingen van het integraal waterbeleid door het rivierherstelproject Kleine Nete en de aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden zoals voorzien in het stroomgebied-beheerplan Netebekken worden meegenomen.

IV. RUIMTELIJK PLANPROCES

5. Lang en moeizaam planningsproces. De raad erkent dat dit planningsproces reeds in 2010 werd opgestart en een moeizaam verloop kent. Op 7 mei 2010 besliste de Vlaamse Regering over de opmaak van een RUP 'Vallei van Kleine Nete en Aa van N19 tot Grobbendonk'.

Op basis van het uitgebreide voorbereidend onderzoek en het ruim overleg werd in februari 2011 een eerste planvoorstel voor bespreking voorgelegd aan de lokale besturen en middenveldorganisaties. Vervolgens werd een voorontwerp RUP opgemaakt en werd een plenaire vergadering georganiseerd op 2 mei 2011. Uit de adviezen en standpunten die de lokale besturen en adviserende instanties innamen op de plenaire vergadering bleek dat er onvoldoende draagvlak en overeenstemming bestond over een aantal planonderdelen.

De raad vindt het positief – dat onder voorzitterschap van de gouverneur van de provincie Antwerpen – eind 2011 een voorstel werd bereikt voor een alternatieve configuratie voor de geplande actieve overstromingsgebieden) in Grobbendonk en langs De Zegge met minder impact

op de bestaande landbouw. De Vlaamse Regering bekrachtigde op 20 juli 2012 dit voorstel.

De Vlaamse Regering besliste op 20 juli 2012 over de uitgangspunten van het ontwerp S-IHD-rapport m.b.t. de realisatie van een natte natuurkern van ongeveer 150 ha (waarvan ca. 100 ha huidig agrarisch gebied) in het gebied Graafweide-Schupleer principieel te onderschrijven en de realisatie van deze doelstelling mogelijk te maken.

Voor het gebied Graafweide-Schupleer werd tussen 2012 en 2018 een afzonderlijk gebiedsgericht overlegproces gevoerd met als resultaat dat er op hoofdlijnen een overeenstemming tussen de verschillende partners werd bereikt over een inrichtingsvisie, hoewel er op heden geen sprake is van een door alle actoren goedgekeurd operationeel inrichtingsplan.

V. FLANKERENDE MAATREGELEN

6. Volwaardig flankerend beleid. De raad stelt vast dat de plannen (Kleine Nete en Aa, maar ook de andere) significant aangepast werden, met als gevolg dat de impact op de landbouw daalde. Niettemin blijft er een belangrijke impact op de landbouw bestaan.

De raad dringt er aldus op aan dat er aandacht moet zijn en blijven voor flankerend beleid voor landbouw teneinde de doelstellingen van het plan te realiseren.

Afsluitend merkt SARO op dat het plangebied Nete en Aa (t.o.v. voorstel 2011) opvallend werd verruimd (o.a. omgeving Mosselgoren, gebieden tussen Kleine Nete en Roerdompstraat). Het plangebied wordt hierdoor zeer groot. De keuze voor deze uitbreidingen is niet geheel duidelijk en wordt niet uitgewerkt of gemotiveerd.